

Розробник:

Марина ЛЕХОЛЕТОВА, кандидат педагогічних наук; старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Викладач:

Марина ЛЕХОЛЕТОВА, кандидат педагогічних наук; старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 29.08.2022 р. № 15

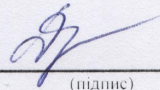
Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка другого (магістерського) освітнього рівня)

29.08.2022 р.

Керівник освітньої програми
231.00.02 Соціальна педагогіка

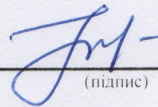
(Тетяна ВЕРЕТЕНКО)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

Заступник директора/декана

(Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	-	5
Семестр	-	10
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» є: сприяти розвитку та систематизації професійних компетентностей майбутніх соціальних педагогів другого (магістерського) рівня вищої освіти з особливостей соціально-педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі, зокрема оцінювання соціальних наслідків політики у сфері соціальної інклюзії, планування та організації роботи соціального педагога у закладах освіти.

Завданнями є:

- сформувати у студентів розуміння сутності інклюзивного освітнього середовища;
- ознайомити з порядком надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання;
- розкрити особливості організації роботи соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі;
- сприяти усвідомленню студентами цінностей та етичних принципів інклюзивної освіти;
- ознайомити з особливостями соціального супроводу осіб з інвалідністю в процесі здобуття освіти;
- сформувати у студентів здатність до: налагодження партнерських стосунків з родинами; критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері соціальної інклюзії; використання сучасних інноваційних освітніх технологій в інклюзивному середовищі.

Відповідно до освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей*:

ЗК3 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

СК2 Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК12 Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

СК17 Здатність організовувати і проводити соціально-педагогічну діяльність з дітьми, сім'ями, в освітніх установах.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» забезпечує оволодіння такими *програмовими результатами навчання*:

ПРН1 Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН8 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН12 Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						Самостійна
		Аудиторна:						
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Модуль 1. Інклюзивне освітнє середовище – рівні можливості для всіх								
Тема 1. Ключові позиції інклюзивного середовища	2	2	-	-	-	-	-	
Самостійна робота 1, 2	26	-	-	-	-	-	26	
Модульний контроль								
Разом	28	2	-	-	-	-	26	
Модуль 2. Організація інклюзивного освітнього середовища								
Тема 2. Сутність соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання	4	2	2	-	-	-	-	
Самостійна робота 3, 4	26	-	-	-	-	-	26	
Модульний контроль								
Разом	30	2	2	-	-	-	26	
Модуль 3. Соціалізація дитини в інклюзивному освітньому середовищі								
Тема 3. Особливості роботи соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі	6	2	2	2	-	-	-	
Самостійна робота 5, 6	26	-	-	-	-	-	26	
Модульний контроль								
Разом	32	2	2	2	-	-	26	
Модуль 4. Сучасні інноваційні освітні технології в інклюзивному освітньому середовищі								
Тема 4. Соціально-педагогічні технології в інклюзивному освітньому середовищі	4	2	2	-	-	-	-	
Самостійна робота 7, 8	26	-	-	-	-	-	26	
Модульний контроль								
Разом	30	2	2	-	-	-	26	
Підготовка та проходження контрольних заходів	-							
Усього	120	8	6	2	-	-	104	

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Інклюзивне освітнє середовище – рівні можливості для всіх

Тема 1. Ключові позиції інклюзивного середовища (2 год.)

Сутність ключових понять. Моделі інвалідності. Механізми захисту прав людини з інвалідністю. Завдання та принципи інклюзивної освіти. Документи, якими регулюються механізми забезпечення інклюзивної освіти в Україні.

Ресурси для запровадження інклюзивного навчання. Кроки на підтримку створення інклюзивного середовища. Роль та принципи доступності. Універсальний дизайн інклюзивного середовища. Принципи універсального дизайну. Середовище і шкільна культура, зорієнтовані на дитину. Підготовка фахівців до роботи в умовах інклюзивного освітнього простору. Стратегії та підтримку інклюзивної освіти.

Основні поняття: соціальна ізоляція, соціальна інклюзія, соціальна інтеграція, інклюзивна освіта, принципи інклюзивної освіти, принципи доступності, шкільна культура, стратегія.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4

Додаткова: 2, 3, 6, 7, 8

Модуль 2. Організація інклюзивного освітнього середовища

Тема 2. Сутність соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання (2 год.)

Зміст, обсяг, умови та порядок надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання. Підходи щодо організації та надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання. Визначення індивідуальних потреб. Складання індивідуального плану надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання. Принципи надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання.

Особливості роботи команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами: завдання, організація роботи, основні принципи діяльності, функції, особливості ухвалення рішень, алгоритм дій.

Рівні надання підтримки для дітей в закладі загальної середньої освіти.

Основні поняття: індивідуальний план надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, моніторинг якості надання соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, отримувач соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, особа, яка надає послугу супроводу під час інклюзивного навчання, соціальна послуга супроводу під час інклюзивного навчання, психолого-педагогічний супровід, діти з особливими освітніми потребами, рівні підтримки, індивідуальна програма розвитку, командна взаємодія, освітній процес.

Семінарське заняття 1. Командна взаємодія у діяльності закладу освіти з врахуванням інклюзивного підходу (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 3, 4

Додаткова: 1, 4, 5, 6, 7

Модуль 3. Соціалізація дитини в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 3. Особливості роботи соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі (2 год.)

Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами: індивідуальний підхід. Алгоритм діяльності соціального педагога в процесі соціалізації дитини з особливими освітніми потребами. Функції соціального педагога в закладі освіти з інклюзивним навчанням. Професійні уміння соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі. Умови для організації соціально-педагогічної роботи. Завдання соціально-педагогічного супроводу. Принципи роботи в закладах освіти.

Соціально-педагогічна підтримка батьків, які виховують дитину з особливими освітніми потребами. Основні напрями соціально-педагогічної підтримки батьків, які виховують дітей з особливими освітніми потребами. Принципи роботи з батьками. Основні засади партнерства батьків з командою психолого-педагогічного супроводу.

Основні поняття: інклюзивне освітнє середовище, соціалізація, співпраця, соціально-педагогічний супровід, інклюзивне освітнє середовище, соціально-педагогічна підтримка.

Семінарське заняття 2. Планування та організація соціально-педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі (2 год.)

Практичне заняття 1. Формування позитивного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 2, 4

Додаткова: 1, 2, 4, 5, 7

Модуль 4. Сучасні інноваційні освітні технології в інклюзивному освітньому середовищі

Тема 4. Соціально-педагогічні технології в інклюзивному освітньому середовищі (2 год.)

Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі.

Технологія проведення засідань групи супроводу, що визначає пріоритети, стратегію супроводу та розробляє індивідуальну програму розвитку дитини. Технологія командної взаємодії.

Технологія оцінювання результатів інклюзивного навчання.

Методична скарбничка: ігри, тренінги та вправи для роботи в інклюзивному освітньому середовищі.

Основні поняття: соціально-педагогічні технології, командна взаємодія, технології індивідуалізації освітнього процесу, особистісно-орієнтоване навчання.

Семінарське заняття 3. Особливості соціально-педагогічної підтримки батьків, які виховують дітей з особливими освітніми потребами (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: 5

Додаткова: 1, 2, 5, 6

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень для студентів заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів	К-ть одиниць	Максимальна к-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	1	1	-	-
Робота на семінарському занятті	10	-	-	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	1	10	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	11	-	22	-	33	-	22
Максимальна кількість балів: 88									
Розрахунок коефіцієнта: $88:100=0,88$; $K=0,88$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Усі виконані завдання завантажуються в електронний курс дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» на

платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21670> (заочна форма навчання) до терміну встановленому викладачем.

Модуль 1. Інклюзивне освітнє середовище – рівні можливості для всіх
Самостійна робота 1. Переваги універсального дизайну для населення (13 год.)

1. Охарактеризуйте переваги універсального дизайну для населення заповнивши таблицю.

Незалежне життя	
Можливість як безперервність	
Участь у житті суспільства	
Переваги для бізнесу на мінливому ринку	
Збільшення виходу на ринок	
Збільшення задоволеності та утримання клієнта	
Успішність «перетинання» ринків	
Позитивна репутація	
Зростання очікувань споживачів	
Прийняти з першого використання	

2. Запропонуйте/доповніть 10 визначень термінів із різних аспектів інклюзивного середовища та соціально-педагогічної діяльності в ньому. Формуючи список понять та визначень, додайте відповідне посилання на першоджерело.

Критерії оцінювання. Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у 5 балів.

2 бали - відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність;

1 бал - відсутність помилок;

1 бал - обсяг виконання завдань роботи;

1 бал - оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо).

Самостійна робота 2. Ключові позиції інклюзивного середовища (13 год.)

1. Пройдіть тестування, яке включає 10 випадкових запитань з пройденого матеріалу модуля 1.

Види тестових завдань:

- Із вибором відповіді Так / Ні.
- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором двох або трьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.
- На встановлення послідовності.
- Відкрита відповідь.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4

Додаткова: 2, 3, 6, 8

Критерії оцінювання. Самостійні роботи, які передбачають проходження тестування оцінюються також у 5 балів і виставляються автоматично програмою ADTester у електронному курсі.

Модуль 2. Організація інклюзивного освітнього середовища

Самостійна робота 3. Деонтологічні вимоги до діяльності педагогічних працівників в інклюзивному класі (13 год.)

1. Розгляньте досвід організації інклюзивного освітнього середовища у закладі загальної середньої освіти (на вибір) як приклад формування позитивного ставлення учнів, педагогічного колективу, батьків до осіб з особливими освітніми потребами
2. Сформулюйте основні деонтологічні вимоги до діяльності педагогічних працівників в інклюзивному класі

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4

Додаткова: 1, 4, 5, 7

Критерії оцінювання. Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у 5 балів.

2 бали - відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність;

1 бал - відсутність помилок;

1 бал - обсяг виконання завдань роботи;

1 бал - оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо).

Самостійна робота 4. Сутність соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання (13 год.)

1. Пройдіть тестування, яке включає 10 випадкових запитань з пройденого матеріалу модуля 2.

Види тестових завдань:

- Із вибором відповіді Так / Ні.
- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором двох або трьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.
- На встановлення послідовності.
- Відкрита відповідь.

Критерії оцінювання. Самостійні роботи, які передбачають проходження тестування оцінюються також у 5 балів і виставляються автоматично програмою ADTester у електронному курсі.

Модуль 3. Соціалізація дитини в інклюзивному освітньому середовищі

Самостійна робота 5. Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами (13 год.)

1. Розробіть план-конспект позакласного заходу з метою соціалізації дитини з особливими освітніми потребами

Рекомендована література:

Основна: 1, 2, 4

Додаткова: 1, 4, 5, 7

Критерії оцінювання. Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у 5 балів.

2 бали - відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність;

1 бал - відсутність помилок;

1 бал - обсяг виконання завдань роботи;

1 бал - оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо).

Самостійна робота 6. Особливості роботи соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі (13 год.)

1. Пройдіть тестування, яке включає 10 випадкових запитань з пройденого матеріалу модуля 3.

Види тестових завдань:

- Із вибором відповіді Так / Ні.
- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором двох або трьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.
- На встановлення послідовності.
- Відкрита відповідь.

Критерії оцінювання. Самостійні роботи, які передбачають проходження тестування оцінюються також у 5 балів і виставляються автоматично програмою ADTester у електронному курсі.

Модуль 4. Сучасні інноваційні освітні технології в інклюзивному освітньому середовищі

Самостійна робота 7. Методична скарбничка соціального педагога (13 год.)

1. Наведіть приклади комплексу вправ для знання в теми учнів під час навчання на уроці в інклюзивному освітньому середовищі

Рекомендована література:

Основна: 5

Додаткова: 1, 2, 5, 6

Критерії оцінювання. Самостійна робота з кожної теми за робочою навчальною програмою оцінюється у 5 балів.

2 бали - відповідність меті та змісту завдань роботи, повнота, логічність, послідовність;

1 бал - відсутність помилок;

1 бал - обсяг виконання завдань роботи;

1 бал - оформлення роботи (порядок оформлення, технічна компетентність у оформленні матеріалів тощо).

Самостійна робота 8. Соціально-педагогічні технології в інклюзивному освітньому середовищі (13 год.)

1. Пройдіть тестування, яке включає 10 випадкових запитань з пройденого матеріалу модуля 4.

Види тестових завдань:

- Із вибором відповіді Так / Ні.
- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором двох або трьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.
- На встановлення послідовності.
- Відкрита відповідь.

Критерії оцінювання. Самостійні роботи, які передбачають проходження тестування оцінюються також у 5 балів і виставляються автоматично програмою ADTester у електронному курсі.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Для заочної форми навчання модульний контроль не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» є залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю – не передбачено навчальним планом

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

«Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі»

Разом: 120 год., з них 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 2 год. – практичні заняття, 104 год. – самостійна робота (заочна форма навчання)

Дисципліна	Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі							
Назва модуля	Інклюзивне освітнє середовище – рівні можливості для всіх		Організація інклюзивного освітнього середовища		Соціалізація дитини в інклюзивному освітньому середовищі		Сучасні інноваційні освітні технології в інклюзивному освітньому середовищі	
Кількість балів	11		22		33		22	
Теми лекцій	Ключові позиції інклюзивного середовища		Сутність соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання		Особливості роботи соціального педагога в інклюзивному освітньому середовищі		Соціально-педагогічні технології в інклюзивному освітньому середовищі	
Кількість балів	1		1		1		1	
Теми семінарських занять			Соціальна послуга супроводу під час інклюзивного навчання		Планування та організація соціально-педагогічної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі		Особливості соціально-педагогічної підтримки батьків, які виховують дітей з особливими освітніми потребами	
Кількість балів	-		1 + 10		1 + 10		1 + 10	
Теми практичних занять	-		-		Формування позитивного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами		-	
Кількість балів	-		-		1 + 10		-	
Виконання завдань самостійної роботи	Ср. 1. (5 балів)	Ср. 2 (5 балів)	Ср. 3 (5 балів)	Ср. 4 (5 балів)	Ср. 5 (5 балів)	Ср. 6 (5 балів)	Ср. 7 (5 балів)	Ср. 8 (5 балів)
Підсумковий контроль	Залік							
Розрахунок	88:100=0,88; K=0,88							

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Дмитренко, К. А., Коновалова, М. В., Семиволос, О. П. Працюємо з «особливою» дитиною в звичайній школі. Х.: ВГ «Основи», 2018. 120 с.
2. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агенство «Україна», 2019. 300 с.
3. Психологічний супровід і соціально-педагогічна робота в закладі освіти: теорія та практика: колект. моногр. / Авт. кол.: Бахмач Л., Вайнола Р., Балашова С, Головка Н. та ін. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2020. 395 с.
4. Соціальна реабілітація молодших підлітків у роботі соціального педагога загальноосвітніх навчальних закладів: монографія / Н.О. Сайко; ПНПУ імені В.Г. Короленка [за заг. ред. Гриньової М.В.]. Полтава: «Астрая», 2017. 336 с.
5. Скрипник, Т. В., Мартинчук, О. В., Супрун, Г. В., Криваковська, Р. В. (2022). Особливості партнерства між фахівцями закладу освіти та батьками дитини з особливими освітніми потребами. Наукові перспективи (6(24)). с. 514-526. ISSN 2708-7530

Додаткова

1. Луцько, К. В., Круглик, О. П. (2021). Інтелектуально-комунікативний розвиток дитини з особливими освітніми потребами в технологіях навчання. KELM (Knowledge, Education, Law, Management) (5). с. 18-26. ISSN 2353-8406
2. Мартинчук, О. В., Скрипник, Т. В. (2021). Алгоритм психолого-педагогічного супроводу учнів молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія: Психологія, 32(71) (2). С. 163-168.
3. Рассказова О. І. Розвиток соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти: теорія та технологія : монографія. Х. : ФОП Шейніна О. В., 2012. 468 с. 5. Соціально-педагогічна підтримка дітей та учнівської молоді : монографія / ред. Т. Ф. Алексеєнко. Київ : Задруга, 2017. 168 с.
4. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / [А. В. Гета, В. М. Заїка, В. В. Коваленко та ін.] ; за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.
5. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. [2-ге вид., доп.]. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.
6. Martynchuk O., Skrypnyk T., Sofiy N. (2022). Current Trends in the Training of Specialists in Special Education to Understand and Meet the Educational

Needs of Pupils with SEN in the Context of Building the New Ukrainian School Progress in Education (72). с. 33-64. ISSN 1535-4806

7. Martynchuk O., Skrypnyk T., Naida J., Sofiy N. (2020). WAYS TO INCREASE THE INCLUSIVE COMPETENCE OF PEDAGOGICAL STAFF OF SPECIAL NEEDS SUPPORT TEAM. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference. Volume IV, May 22th-23th, 2020. 70-83.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний навчальний курс з дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність в інклюзивному освітньому середовищі» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21670> (заочна форма навчання).